

Erikoislääkärikoulutus

Osaamisen arviointi

Voimassa 1.8.2021–31.7.2022

Sisällysluettelo:

AKUUTTILÄÄKETIEDE.....	6
ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	9
ENDOKRINOLOGIA.....	10
FONIATRIA.....	11
FYSIATRIA.....	13
GASTROENTEROLOGIA	15
GASTROENTEROLOGINEN KIRURGIA.....	16
GERIATRIA.....	16
IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA.....	17
INFECTIOSAIRAUDET	19
KARDIOLOGIA	21
KEUHKOSAIRAUDET JA ALLERGOLOGIA.....	23
KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO	24
KLIININEN FYSIOLOGIA JA ISOTOOPPILÄÄKETIEDE	24
KLIININEN HEMATOLOGIA	26
KLIININEN KEMIA.....	27
KLIININEN MIKROBIOLOGIA.....	28
KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA	29
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT	30
KÄSIKIRURGIA.....	31
LASTENKIRURGIA.....	31
LASTENNEUROLOGIA	33
LASTENPSYKIATRIA	35

LASTENTAUDIT	36
LIIKUNTALÄÄKETIEDE	37
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET	38
NEFROLOGIA.....	39
NEUROKIRURGIA.....	40
NEUROLOGIA	40
NUORISOPSYKIATRIA	41
OIKEUSLÄÄKETIEDE.....	43
OIKEUSPSYKIATRIA.....	44
ORTOPEDIA JA TRAUMATOLOGIA	45
PATOLOGIA	48
PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE	49
PLASTIIKKAKIRURGIA	50
PSYKIATRIA.....	52
RADIOLOGIA.....	54
REUMATOLOGIA	55
SILMÄTAUDIT	56
SISÄTAUDIT	57
SUU- JA LEUKAKIRURGIA	58
SYDÄN- JA RINTAELINKIRURGIA.....	60
SYÖPÄTAUDIT	62
TERVEYDENHUOLTO	63
TYÖTERVEYSHUOLTO	65
UROLOGIA	67

VERISUONIKIRURGIA	68
YLEISKIRURGIA.....	69
YLEISLÄÄKETIEDE	70

päivämäärä	Osaamisen arviointi -oppaaseen tehdyt muutokset voimaan tulon 1.8.2021 jälkeen
8.6.2026	Korjattu takautuvasti keuhkosairauksien ja allergologian erikoisalan EPA-arviointien määrät. Ko. erikoisalan erikoistuvilta, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden 1.8.2021 31.7.2022 vaaditaan 5 pakollista EPA-arviointia.

Tämä osaamisen arviointi -opas koskee niitä erikoistuvia, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden 1.8.2021-31.7.2022. Erikoistuvalla on aina mahdollisuus suorittaa koulutuksensa uusimman opetussuunnitelman ja Osaamisen arviointi -oppaan mukaan. Ennen valmistumistaan erikoistuvan on osoitettava osaamistavoitteiden täyttyminen, esim. olemassa olevien EPA-arviointien avulla.

Etapit ja luottamukseen perustuvat pätevyudet (Entrustable Professional Activities, EPA)

Osaamisen karttumista voidaan kuvata etappien tai EPA-arvioinnin avulla. Etapit ovat erikoistuvan kehittymistä viitoittavia virstanpylväitä, joiden saavuttamista dokumentoidaan itsearviointien ja havainnoinnin avulla. EPA on erikoisalan keskeinen työtehtävä tai toiminta, jonka kaikissa toimipisteissä työskentelevien alan erikoislääkärien voidaan olettaa hallitsevan. Toistuvien arviointien avulla vahvistetaan opittuja oikeita toimintatapoja ja korjataan väärinkäsityksiä. Osa keskeisistä työtehtävistä on mahdollista oppia nopeasti, osassa harjaantumiseen vaaditaan paljon työtä. Osaamisen karttuessa erikoistuvalla annetaan lisääntyvästi itsenäisyyttä, kunnes hän on saavuttanut erikoislääkäriltä edellytettävän osaamisen.

AKUUTTILÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoitujen arviointilomakkeiden avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Jakson aikana toteutetaan useiden erilaisten potilastilanteiden seurantaa (vähintään 6 kpl Mini CEX), käydään potilastapauskeskusteluja (vähintään 2 kpl CbD), suoritetaan valvotusti toimenpiteitä (vähintään 2 kpl DOPS). Lisäksi erikoistuva lääkäri suorittaa vähintään yhden simuloidun potilastapauksen (Mini CEX).

Koejakson aikana arvioidaan myös erikoistuvan lääkärin työyhteisötaitoja.

Koejakson aikana tulee osoittaa vähintään taso 3 EPA 1- arvioinnissa. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Kuulustelu

Erikoistuvan lääkärin edistymistä tuetaan viikoittain järjestettävien koulutuksien ja seurataan jatkuvasti strukturoitujen arviointilomakkeiden avulla, minkä lisäksi hänen tulee suorittaa hyväksytysti valtakunnallinen kirjallinen kuulustelu.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Suomessa on käytössä seitsemän akuuttilääketieteen EPA:a. Luottamukseen perustuva pätevyys eli EPA -arvioinnissa seurataan erikoistuvan kokonaissuoritusta annetussa työtehtävässä. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki siinä tehtävässä oleelliset ammattipätevyydet ja niistä jokainen arvioidaan erikseen. Näin voidaan seurata luotettavasti erikoistuvan ammatillista etenemistä.

Suomalaiset akuuttilääketieteen EPA:t ovat seuraavat:

- EM-EPA 1: Kiireetön, suppeaa selvittelyä vaativa, peruselintoiminnoiltaan stabiili

päivystyspotilas;

- EM-EPA 2: Potentiaalisesti korkean riskin omaava, peruselintoiminnoiltaan stabiili

päivystyspotilas;

- EM-EPA 3: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, selväpiirteisen taudinkuvan potilas;
- EM-EPA 4: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, korkean riskin löydös sekä

peruselintoimintojen häiriö, ja potilaan taudinkuva on moniselitteinen tai epäselvä;

- EM-EPA 5: Useamman potilaan yhtäaikaisen tutkimuksen ja hoidon hallinta;
- EM-EPA 6: Päivystystoiminnan päivittäisjohtaminen;
- EM-EPA 7: Haastavien tilanteiden hallinta

Jokaisessa EPA:ssa on viisi luottamustasoa:

- Taso 1: erikoistuva voi tarkkailla, mutta ei suorittaa;
- Taso 2: erikoistuva voi suorittaa ja on ”suoran valvonnan alla” (valvoja on paikalla ja ohjaa / osallistuu tarvittaessa itse);

- Taso 3: erikoistuva voi suorittaa itsenäisesti, valvoja seuraa tai on välittömästi paikalle saatavissa;
- Taso 4: erikoistuva voi suorittaa itsenäisesti, valvoja ei ole välittömästi paikalle saatavissa = erikoislääkärin osaamisen taso on saavutettu;
- Taso 5: erikoislääkäri (erikoistuva) voi toimia nuoremman kollegan valvojana.

Akuuttilääketieteen 24 ammattipätevyyttä (AP) ymmärretään opettamisen ja oppimisen osa-alueina ja jokaisesta niistä tulee saavuttaa erikoislääkäriltä edellytetty osaaminen.

Ne ovat seuraavat:

AP 1: Hätätilapotilaan stabilointi;

AP 2: Anamneesi ja kliininen tutkimus;

AP 3: Diagnostiset tutkimukset;

AP 4: Työdiagnoosin ja hoitosuunnitelman määrittäminen;

AP 5: Hoitotoimet;

AP 6: Seuranta ja uudelleenarvio, tarkkailuyksikön toiminta;

AP 7: Jatkohoitoon siirtäminen / kotiuttaminen;

AP 8: Useamman yhtäaikaisen potilastapauksen hoitamisen taktiikka;

AP 9: Toimenpiteet;

AP 10: Hengitystie;

AP 11: Sedaatio, anestesia ja akuutin kivun hoito;

AP 12: Ultraäänitutkimus: diagnostiikka / toimenpiteen tekeminen;

AP 13: Päivystyksellinen haavojen hoito;

AP 14: Suoniyhteys;

AP 15: Akuuttilääketieteen tietämys;

AP 16: Ammatilliset arvot;

- AP 17: Vastuullisuus;
- AP 18: Potilaskeskeinen kommunikaatio;
- AP 19: Tiimityö;
- AP 20: Näyttöön perustuvat käytännöt;
- AP 21: Potilasturvallisuus;
- AP 22: Päivystystoiminnan päivittäisjohtaminen;
- AP 23: Tietojärjestelmät ja teknologiset sovellukset;
- AP 24: Ensihoito ja suuronnettomuusvalmius.

ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Anestesiologian ja tehohoidon alalla tulee suorittaa valtakunnallinen kuulustelu. Lisäksi osassa yliopistollisista sairaaloista erikoislääkärikoulutuksessa olevat lääkärit osallistuvat vuosittain syyskuussa järjestettävään In-training assessment -kuulusteluun (ks. <https://www.esahq.org/education/edaic/in-training-assessment/>).

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina

viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Toteutetaan seuraavissa keskeisissä työtehtävissä:

1. Koejakson EPA: ASA 1-2 potilaan yleisanestesia ja perioperatiivinen hoito
2. Sektiopotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito.
3. Tehohoitopotilaan kiertäminen
4. Akuutisti sairaan potilaan tehohoidon tarpeen arviointi
5. Keuhkoleikkauspotilaan perioperatiivinen hoitoprosessi
6. Geriatrisen leikkauspotilaan perioperatiivinen hoitoprosessi
7. Päiväkirurginen (PÄIKI) EPA
8. Kraniotomiapotilaan anestesia anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuville lääkäreille
9. Verisuonikirurgisen potilaan perioperatiivinen hoito

ENDOKRINOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*

Kuulustelu

Endokrinologian osaamistavoitteiden arviointiin kuuluu kirjallisen valtakunnallisen erikoislääkärikuulustelun tai eurooppalaisen erikoislääkärikuulustelun hyväksytty suorittaminen. <https://www.es-e-hormones.org/education/european-board-examination/>

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa endokrinologiaan laadittujen EPA-arviointien perusteella.

EPA-arviointi toteutetaan seuraavissa keskeisissä työtehtävissä, jotka ovat

1. Endokrinologisen potilaan diagnostiikan ja hoidon suunnittelu vastaanotolla. EPA arvioidaan koejakson aikana tai sen päätösvaiheessa.
2. Monialaista yhteistyötä vaativan potilaan hoidon ja seurannan suunnittelu. EPA arvioidaan erikoistumiskoulutuksen loppupuolella.

FONIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakson aikana suoritettavat EPA:t on kuvattu alla.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna

erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa foniatriaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. Osa EPA-arvioinneista tapahtuu koejakson aikana.

EPA1. Äänihäiriöpotilaan tutkimus (koejakso)

EPA2. Kurkunpään optinen perustutkimus (koejakso)

EPA3. Äänihäiriöiden erotusdiagnostiikka

EPA4. Äänen akustiset tutkimukset

EPA5. Kurkunpään instrumentaalinen / optinen tutkimus

EPA6. Äänihäiriöpotilaan ohjaus ja kuntoutus

EPA7. Äänihäiriöiden operatiiviset hoitomahdollisuudet

EPA8. Transsukupuolisten ääniongelmat

EPA9. Valioäänenkäyttäjät ja työkyvyn arviointi

EPA10. Epäily lapsen kuuloviasta

EPA11. Kuulovammaisen lapsen kuntoutussuunnitelma

EPA12. Kuulovammaisen lapsen vaativa kuntoutussuunnitelma

EPA13. Nielemishäiriöpotilaan kliininen tutkiminen

EPA14. Nielemishäiriöiden erotusdiagnostiset tutkimukset

EPA15. FEES-tutkimuksen suorittaminen

EPA16. Puheen sujumattomuuden arviointi

EPA17. Puhemotoriikan arviointi (koejakso)

EPA18. Puheen resonanssihäiriön arviointi

- EPA19. Halkiopotilaan tutkimus ja hoito
- EPA20. Valikoivan puhumattomuuden arviointi
- EPA21. Puhe- ja kielihäiriöisen lapsen foniatriinen tutkimus (koejakso)
- EPA22. Kuntoutusneuvottelun johtaminen (koejakso)
- EPA23. Lapsen foniatriinen loppulausunto ja kuntoutussuunnitelma (koejakso)
- EPA24. Kielihäiriön etiologiset tutkimukset ja jatkoselvittelyt (koejakso)
- EPA25. Lapsen vaativa foniatriinen tutkimus
- EPA26. Vaativan kuntoutusneuvottelun johtaminen
- EPA27. Lapsen vaativa loppulausunto ja kuntoutussuunnitelma
- EPA28. Monikielisen lapsen arviointi ja erotusdiagnostiikka
- EPA29. Puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointikeinot (AAC)
- EPA30. Kielihäiriön vaikeusasteen arviointi ja hoidonporrastus (koejakso)

FYSIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina

viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Osaamisperustaisessa koulutuksessa tuetaan ennalta määriteltyjen tietojen, taitojen ja asenteiden oppimista. Koulutettavan kehitystä ohjataan säännöllisen palautteen avulla. Kaikkea mitä opitaan, pystytään myös arvioimaan. Yksi arvioinnin menetelmistä on luottamukseen perustuva pätevyys ("Entrustable Professional Activity" = EPA). EPA on fysiatrian alalle ominainen ammatillinen toiminto, tehtäväkokonaisuus tai toimenpide, jonka riittävän pätevyyden saavuttanut henkilö pystyy itsenäisesti suorittamaan.

Tavoitteena on saavuttaa jokaisen EPA pätevyyden kohdalla vähintään osaamisen taso "4 – Itsenäinen toiminta". Yksittäinen EPA on jokin olennainen osa fysiatrian erikoislääkärin jokapäiväistä työtä. EPA-edistymistä arvioidaan ennalta sovitun asteikon mukaan ja EPA:t tulee pystyä saavuttamaan määritellyn ajanjakson kuluessa.

Käytännön työn arviointi perustuu ensisijaisesti erikoistuvan toiminnan havainnointiin.

EPA saavutetaan asteittain, alkaen oikeudesta toiminnon seuraamiseen ja päättyen ohjaajatasen pätevyyden saavuttamiseen. EPA perustuu fysiatrian erikoisalan päivittäiseen työhön, sen ydintoimintoihin. Fysiatrian EPA:t on rakennettu kaiken viiden yliopiston fysiatrian erikoisalavastaavien yhteistyönä.

Fysiatrillalla on käytössä seuraavat EPA:t:

1. Tules potilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
2. Neurologisten sairauksien tutkiminen, hoito ja kuntoutus
3. AVH- ja aivovammapotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
4. Selkäydinvammapotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
5. Moniammatillisen kuntoutustiimin johtaminen, kuntoutussuunnitelman laatiminen
6. Kipupotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
7. Apuvälinetarpeen arviointi moniammatillisessa tiimissä ja saatavuuskriteereiden soveltaminen

8. Työkyvyn ja ammatillisen kuntoutuksen arvio, tarvittavien lausuntojen laatiminen

GASTROENTEROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta. Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2.

Kuulustelu.

Vaihtoehtoisesti erikoistuva voi osallistua kansainväliseen ESBGH:n laatimaan kuulusteluun.

EPA-arviointi

Gastroenterologialla käytetään seuraavaa EPA-arviointia:

- Kolonoskopiataitojen arviointi

GASTROENTEROLOGINEN KIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä, soveltuvuutta erikoisalalle ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Gastroenterologisen kirurgian koejakso suoritetaan yhtäjaksoisena samassa sairaalassa joko keskus- tai yliopistosairaalassa.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Gastroenterologisen kirurgian erikoistumiseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

GERIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta. Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Jatkuva oppimisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa, siihen perustuvaa itsearviointia sekä kehityskeskusteluja kouluttajalääkärin ja koulutuksen vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa. Lokikirjassa on kuvattu erikoisalan keskeiset osaamisalueet, joissa edistymistä arvioidaan viisiportaisella asteikolla.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa EPA-arviointien perusteella. EPA-arvioinnin tehtävät perustuvat lokikirjassa kuvattuihin osaamisalueisiin.

Tässä vaiheessa otetaan käyttöön seuraavat EPA:t:

- 1) Lääkehoidon arviointi
- 2) Deliriumin ehkäisy, tunnistaminen ja hoito
- 3) Muistisairauksien diagnostiikka ja kokonaisvaltainen hoidon suunnittelu
- 4) Kuntoutussuunnitelman laatiminen moniammatillisesti

IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen

avulla (kaikille erikoisaloille yhteinen valmis lomake). Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Näillä arvioidaan erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä erikoistumiskoulutuksen eri vaiheissa. Ihotautien ja allergologian erikoislääkärikoulutuksessa tullaan ottamaan käyttöön seuraavat EPA:t:

”Krooninen tulehduksellinen ihosairaus” ja ”Hyvänlaatuiset kasvaimet ja ihotoimenpiteet”.

Muu arviointi

Lähikouluttaja ja erikoistuva tapaavat säännöllisesti ja arvioivat koulutuksen sisältöä ja osaamistavoitteiden saavuttamista. Erikoistuva kirjaa lokikirjaan ylös oman arvionsa osaamisensa kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta käyttäen luottamuksen tasoja (1-5).

INFEKTIOSAIRAUDET

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toiminnon tai toimenpiteen valvottu suoritus. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkäriin kohtaamissa tilanteissa. Erikoistumiskoulutuksen eri vaiheissa arvioidaan EPA:n kriteerien avulla erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä kohti erikoislääkäriin pätevyyden edellyttämää tasoa. Erikoistuvan ammatillisen toiminnan tasoja on 5 (1 ohjaajan toiminnan seuraaminen, 2 toiminta suoran ohjauksen alaisena, 3 toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena, 4 toiminta ilman ohjausta, 5 toiminta ohjaajana). Infektiosairauksien erikoislääkärikoulutuksen EPA:t:

1. Alan keskeisen tiedon hallinta (teoriatiedot, erillinen lista teoriatiedon aiheista alla)

2. Toimiminen infektiopotilaan hoitavana tai konsultoitava lääkärinä osastolla, poliklinikalla
3. Potilaan haastattelu ja tutkiminen infektiosairaudet huomioiden
4. Alan keskeisen diagnostiikan hallinta: mikrobiologia, immunologia, kuvantaminen, tiedonhaku (lähteiden käyttö)
5. Hoitopäätösten teko perustellusti ja hoidon jatkuvuuden turvaaminen
6. Yhteistyö muiden alojen kollegoiden kanssa ml kuntien tartuntatautilääkärit, yhteistyö muiden terveydenhuollon toimijoiden kanssa ml hygieniahoitajat ja kuntien tartuntatautihoitajat sekä yhteistyö muiden alojen toimijoiden kanssa (ympäristöterveydenhuolto, poliisi, palo- ja pelastuslaitos, AVI, THL)
7. Konsultaatiotoiminta omassa terveydenhuollon yksikössä ja sen ulkopuolella (esim. avoterveydenhuolto, terveyskeskusten)
8. Monimutkaisia ongelmia koskevan keskustelun käyminen potilaan ja hänen läheistensä kanssa
9. Ennaltaehkäisevän hoidon suunnittelu ja toteutus
 - hoitoon liittyvien infektioiden torjunta
 - epidemiatilanteen tunnistaminen ja toiminta yhteistyössä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten asiantuntijoiden ja viranomaisten kanssa
10. Alaan liittyvien säädösten, valtakunnallisten ohjeiden ja hallinnon tunteminen
11. Alan kehityksen seuraaminen ja siihen osallistuminen
12. Alan terveyden- ja sairaanhoidon kouluttajana toimiminen
13. Alan asiantuntijatehtävissä toimiminen
14. Toiminnan johtaminen

Teoriatiedot: Infektiosairauksiin erikoistuvan tulee

- hallita sekä avohoidossa että sairaaloissa esiintyvien tavallisten ja harvinaisten infektiosairauksien ja lisääntyneen infektioherkkyyden etiologia, epidemiologia, patogeneesi, kliininen kuva, diagnostiikka, erotusdiagnoosi, hoito, komplikaatiot ja ehkäisy (1-2-3-4-5)

- tuntee globaalisti merkittävien infektiosairauksien epidemiologia, patogeneesi, kliininen kuva, diagnostiikka ja hoito (1-2-3-4-5)
- hallita mikrobilääkkeiden ominaisuudet, käyttöindikaatiot ja käyttötavat mikrobilääkeresistenssin minimoimiseksi (1-2-3-4-5)
- hallita rokotteiden ominaisuudet ja käyttöindikaatiot (1-2-3-4-5)
- pystyä laatimaan sairaalaa ja sen vastuualuetta koskevia infektio- ja sairaalahygieniaohjeita ja -tiedotteita, mukaan lukien poikkeusolojen varalta ennalta laadittavat suunnitelmat (1-2-3-4-5)
- osata tiedottaa infektioista ja niiden ehkäisystä suurelle yleisölle (1-2-3-4-5)
- ymmärtää hoitoon liittyvien infektioiden torjunnan ja seurannan periaatteet ja osata toimia hygieniahoitajan työparina (1-2-3-4-5)

Muu arviointi

Lähikouluttaja ja erikoistuva tapaavat säännöllisesti ja arvioivat koulutuksen sisältöä ja osaamistavoitteiden saavuttamista. Erikoistuva kirjaa lokikirjaan ylös oman arvionsa osaamisensa kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta käyttäen luottamuksen tasoja (1–5).

KARDIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Valtakunnallisen kuulustelun vaihtoehtona on ns. eurooppalainen kardiologikuulustelu (European Examination of General Cardiology, EEGC), joka on edellytyksenä yleiseurooppalaisen kardiologitutkinnon (European Diploma of General Cardiologist, EDGC) suorittamiselle.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukainen, erikoisalalle ominainen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkäriin kohtaamissa tilanteissa. Kardiologian erikoislääkärikoulutuksen edistymistä ja taitojen kehittymistä arvioidaan mm. EPA:n avulla. EPA:t noudattavat European Society of Cardiology “Core Curriculum for General Cardiologist” koulutusohjelman vaatimuksia.

Tällä hetkellä käytössä ovat seuraavat EPA:t

- Sydämen ultraäänitutkimus rintakehän päältä (TTE)
- Sydämen ultraäänitutkimus ruokatorven kautta (TEE)
- Sepelvaltimoiden varjoainekuvaukset
- Tahdistimen toiminnan tarkastus

KEUHKOSAIRAUDET JA ALLERGOLOGIA

Koejakso

Valinnassa menestyneelle hakijalle tarjotaan ehdollista opinto-oikeutta. Jotta opinto-oikeus myönnetään lopullisesti, tulee hakijan suorittaa 6 kk mittainen koejakso. Ehdollisen opinto-oikeuden saanut saa erillisen, alakohtaisen, määräaikaisen opinto-oikeuden. Ehdollisen opinto-oikeuden saanut hakija voi suorittaa koejakson yliopistojen hyväksymissä keuhkosairauksien alan koulutuspaikoissa. Koejakson suorittamisesta sovitaan erikseen erikoisalan vastuuhenkilön kanssa.

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Kuulustelu

Osaaminen arvioidaan keuhkosairauksien alalla valtakunnallisella tentillä tai, mikäli erikoistuva niin haluaa, vaihtoehtoisesti eurooppalaisen keuhkojärjestön (European Respiratory Society) tentillä. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Seuraavista aiheista on olemassa EPA-arviointi: Astma, alahengitystieinfektiot, bronkoskopia, interstitiaaliset keuhkosairaudet, keuhkohtaumatauti, palliatiivinen hoito, pitkittynyt yskä, tuberkuloosi, unenaikaiset hengityshäiriöt, keuhkosityöpä, kriittisesti sairaan potilaan tunnistaminen ja hoito. EPA-arviointeja vaaditaan yhteensä 5.

KLIIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Jatkuva osaamisen arviointi ja EPA-arviointi

Kliinisen farmakologian ja lääkehoidon erikoislääkärikoulutuksessa on käytössä seuraava EPA:

- Kliinisen farmakologian konsultaatiopyyntöön vastaaminen kirjallisesti tai puhelimesta.

KLIIININEN FYSIOLOGIA JA ISOTOOPPILÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä mitataan koulutuksen kaikissa vaiheissa käyttämällä EPA-arviointimenetelmää. Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen alalla EPA-arviointi otetaan vähitellen käyttöön 1.8.2021 alkaen, niin että arviointia kehitetään kansallisesti eri koulutusyksiköiden ja yliopistojen yhteistyönä. Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen EPA:t (33 EPAa) rakentuvat aihealueittain seuraavasti:

- Yleiset osaamisalueet
- Hengityselimistön tutkimukset
- Verenkiertoelimistön tutkimukset
- Ruoansulatuselimistön toiminnan tutkimukset
- Munuaisten ja virtsateiden tutkimukset
- Tuki- ja liikuntaelimistön toiminnan tutkimukset
- Aivojen ja hermoston tutkimukset
- Kasvainten isotooppitutkimukset
- Tulehduksen kuvantaminen
- Radioisotooppihoidot

KLINIINEN HEMATOLOGIA

Koejakso

Erikoistumiskoulutukseen hyväksytyille järjestetään 6 kk pituinen koejakso yliopistosairaalan tai keskussairaalan hematologian yksikössä tehtynä 2 vuoden kuluessa koulutusohjelmaan hyväksymisestä. Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen oppimistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja kouluttajan ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa. Myös potilastapauksiin perustuvaa osaamisen arviointia pyritään toteuttamaan.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta nettisivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Erikoisalalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on suoritettava hyväksyttävästi ennen koulutuksen valmistumista. Valtakunnallisen erikoislääkärikuulustelun voi korvata Euroopan Hematologiyhdistyksen (EHA) kuulustelulla. Kuulusteluissa noudatetaan viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia.

EPA-arviointi

Kliinisen hematologian osaamisen arvioinnissa käytetään seuraavia epoja:

- Hematologian alan toimenpiteet
- Päivystyshematologiaa
- Poliklinikalla hoidettavat hematologiset sairaudet (MM, MPN): diagnostiikan ja hoidon linjat
- Akuutit leukemiat osastotoiminnan kannalta
- Maahanmuuttajan hematologiaa
- Konsultaatiohematologiaa

KLIININEN KEMIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Kliinisen kemian erikoistumiskoulutukseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu teoreettisen tietopohjan ja eurooppalaisen ja kansallisen asiantuntijatason varmistamiseksi.

EPA-arviointi

Kliinisen kemian alalla EPA-arviointi otetaan vähitellen käyttöön 1.8.2020 alkaen, niin että arviointia kehitetään kansallisesti eri kliinisen kemian koulutusyksiköiden ja yliopistojen yhteistyönä.

Kliinisen kemian EPA:t ovat (1–10):

- Laboratorion tuotanto- ja talousrakenteen selvitys.
- Laboratorion laatupoikkeaman käsittely.
- Näytteenottoprosessin taidot ja kehittäminen.
- Kemian menetelmän suorituskyvyn kliininen arviointi.
- Vieritestin soveltuvuuden arviointi kliiniseen käyttötarkoitukseensa.
- Proteiinien elektroforeesi- ja immunofiksaatiotutkimusten tulkinta ja lausuminen.
- Uuden hormonitutkimuksen tai kemiallisen erikoistutkimuksen käyttöönotto.
- Diffikonsultaation lausunto.
- Potilaskohtaisen verensiirtosuosituksen laatiminen.
- Virheellisen hyytymistutkimustuloksen syyn selvittäminen.

EPA:t suoritetaan osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA:n arvio annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan.

KLIININEN MIKROBIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA

Osaamista arvioidaan koko erikoistumisen ajan. Ensimmäinen muodollinen arviointi tehdään 6 kk koejakson aikana. Lopuksi suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkäritentti.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä mitataan koejaksolla ja myöhemmän koulutuksen aikana EPA-arvioinneilla, jotka kattavat kaikki alan keskeiset osaamistavoitteet.

KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakson aikana seurataan mm. erikoistuvan kykyä itsenäiseen päätöksentekoon ja toimimiseen alan päivystäjänä sekä valmiutta kehittyä KNK-alan kirurgina strukturoidun arviointilomakkeen ja EPA-arvioinnin avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

KNK-tautien alalla on mahdollista korvata valtakunnallinen kuulustelu suorittamalla eurooppalainen KNK-alan kirjallinen kuulustelu (<http://www.ebeorl-hns.org/>).

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä mitataan koulutuksen kaikissa vaiheissa käyttämällä EPA-arviointimenetelmää. Koejakson aikana tulee suorittaa hyväksytysti 3 EPAa (adenotomia, tympanostomia, tonsillektomia). Varsinaisen koulutusjakson aikana ennen valmistumista tulee suorittaa hyväksytysti 5-10 EPAa, jotka on koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sovittu ja erikoistuvan koulutussuunnitelmaan kirjattu.

KÄSIKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Käsikirurgian koulutukseen kuuluvaa teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kirjallisella ja suullisella kuulustelulla, jotka molemmat pitää suorittaa hyväksytysti.

LASTENKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson kesto on 6 kk ja se suoritetaan yhtäjaksoisesti ehdollisen opinto-oikeuden myöntäneen yliopiston lastenkirurgian koulutuksesta vastaavan henkilön/vastuukouluttajan etukäteen

hyväksymässä/hyväksymissä yksikössä/yksiköissä. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Erikoistuvan lääkärin teoreettista ja käytännön osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, joka suoritetaan koulutuksen loppuvaiheessa. Kuulustelu sisältää kirjallisen ja suullisen osuuden sekä leikkauskokeen. Erikoistuvia kehoitetaan lisäksi osallistumaan koulutuksen loppuvaiheessa Euroopan lastenkirurgian erikoislääkäriyhdistyksen vuosittain järjestämään lastenkirurgian erikoislääkärikuulusteluun.

Valtakunnallisen kuulustelun suullinen osuus ja leikkauskoe suoritetaan hyväksytysti suoritettua kirjallisen kuulustelun jälkeen. Kuulusteluajankohta ja -paikkakunta sovitaan erikseen tapauskohtaisesti.

Suullisen kuulustelun vaatimukset ovat samat kuin kirjallisessa kuulustelussa ja sen tulos ilmoitetaan välittömästi. Kuulustelijoita on kaksi ja he ovat yleensä samat henkilöt kuin suullista kuulustelua edeltävässä kirjallisessa kuulustelussa. Suullisen kuulustelun tarkoitus on arvioida kuulusteltavan kykyä hallita kokonaisuuksia, ei yksityiskohtia. Erityisesti pyritään arvioimaan

kuulusteltavan kykyä suunnitella diagnostiset tutkimukset, tulkita löydökset ja suunnitella nykytiedon pohjalta asianmukainen hoito ongelmatapauksissa.

Kuulusteltavan on kyettävä loogisesti perustelemaan valitsemansa tutkimukset ja hoitolinjat. Kuulustelussa käytettävä materiaali muodostuu kliinisistä tiedoista,

kuvantamistutkimuksista ja laboratoriovastauksista. Suulliseen kuulusteluun liittyy leikkauskoe, jossa kuulusteltava suorittaa valvotusti tavallisen lastenkirurgisen toimenpiteen, esim. tyräleikkauksen.

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin kehittymistä itsenäisiä päätöksiä tekeväksi erikoislääkäriksi seurataan alku- väli- ja loppukeskusteluihin. Lastenkirurgian keskeiset työtehtävät määritellään ja kirjataan EPA-lomakkeille. Aluksi erikoistuva lääkäri suorittaa tällaiset EPA-työtehtävät valvonnan alla. Kouluttajan luottamuksen kasvaessa erikoistuva suorittaa em. tehtävät yhä itsenäisemmin. Suorittamisesta erikoistuva saa palautteen ja kehittyminen kirjataan sähköiseen lokikirjaan tai portfolioon.

Lastenkirurgian erikoislääkärikoulutuksessa otetaan toistaiseksi käyttöön seuraavat EPA:t:

- Lastenkirurgisen potilaan operatiivinen hoito (useita leikkausvaihtoehtoja)
- Neonaatin akuutti vatsa

LASTENNEUROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina

viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Lastenneurologian osaamisen arviointikokonaisuudet (epat):

- Lastenneurologinen kliininen tutkimus
- Kehitysneurologisen diagnoosin asettaminen ja neurologisen kehityksen poikkeavuuden etiologinen selvittely
- Kehitysvammaisuuden diagnosointi ja etiologinen selvittely
- Lapsuusiän autismi
- Cp-vamman diagnosointi, lapsen ja nuoren hoidon sekä kuntoutuksen suunnittelu
- Akuutin vaikean aivo- ja selkäydinvamman hoito ja kuntoutus
- Kuntoutussuunnitelman laatiminen moniammatillisessa kuntoutustyöryhmässä
- Kohtausoireiden diagnostiikka
- Lasten ja nuorten epilepsia
- Pitkittyneen epileptisen kohtauksen hoito
- Lasten ja nuorten päänsärky
- Autoimmuunienkefaliitti ja muut keskushermoston neuroinflammatoriset sekä demyelinoivat sairaudet
- Lasten ja nuorten unihäiriöt
- Neuropsykiatrisen oirekirjon lastenneurologiset ongelmat
- Neurologisin oirein ilmenevät toiminnalliset häiriöt
- Neuromuskulaaritautien diagnosoiminen, hoito ja sen järjestäminen
- Lastenneurologisten harvinaissairauksien tunnistaminen, diagnosointi ja hoidon pääpiirteiden tunteminen
- Akuuttineurologisen potilaan hoito ja konsultointi (yli 1 kk)
- Lastenneurologinen vastasyntyneen konsultaatio (alle 1 kk)
- Neuro-onkologisten sairauksien hoidon konsultointi ja neurologinen seuranta

- Sikiötutkimusyksikön konsultaatio
- Lastenneurologiset toimenpiteet - lumbaalipunktio ja likvorin avauspaineen mitta
- Lastenneurologiset toimenpiteet - aivokuoleman toteaminen

Kaikille erikoisaloille ehdotettuja yhteisiä osaamisen arviointikokonaisuuksia:

- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle
- Hoitovastuun siirtäminen
- Elämän loppuvaiheen hoidon järjestäminen

LASTENPSYKIATRIA

Osaamisen kertymisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja kouluttajan, koulutusvastuulääkärin ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen ja mahdollisesti myös lokikirjan avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta seurataan koko erikoistumisen ajan erikoisalalle laadittujen EPA-kokonaisuuksien avulla.

Lastenpsykiatrian oppialalla on käytössä 5 EPAa.

EPA 1. Lapsen yksilötutkimus

EPA 2. Perheen haastattelu

EPA 3. Lastenpsykiatrinen akuuttitoiminta

EPA 4. Lastenpsykiatrisen lääkehoidon periaatteet

EPA 5. Työn aiheuttaman psyykkisen kuormituksen hallinta

LASTENTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Lastentaudeilla on käytössä viisi EPA-arviointia:

- Vastasyntyneen elvytys
- Pitkäaikaissairaalan lapsen poliklinikkakäynti
- Näyttöön perustuva lääketiede
- Huonojen uutisten kertominen
- Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle.

LIIKUNTALÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan myös EPA-arvioinnilla:

- EPA1: Kliininen raskuskoe

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti (Lokikirja: päivystysvalmius). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla järjestetään valtakunnallinen kirjallinen erikoislääkärikuulustelu, jonka läpäisy on erikoislääkärikoulutuksen suorittamisen vaatimuksena. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Kouluttajalääkärit laativat erikoistuvalla kansalliseen lokikirjaan perustuen yksilöllisen koulutussuunnitelman, jonka erikoisalan vastuuhenkilö hyväksyy. Erikoistuvalla nimetään koulutussairaaloissa henkilökohtainen tuutori. Koulutukseen kuuluu keskeisesti erikoistuvan käytännön työssä osoitettu osaamisen arviointi, ja sen perusteella annettava yksilöllinen oppimista tukeva palaute. Erikoistuvan osaamista seurataan määrä välein (esim. puolivuositain, koulutuspisteiden vaihtuessa) tapahtuvien keskusteluiden ja naistentautien ja synnytysten valtakunnallisen lokikirjan asettamien tavoitteiden avulla. Lokikirja toimii myös apuvälineenä erikoistumisen laadun varmistamisessa ja dokumenttina opituista tiedoista ja taidoista sekä koulutuksen

etenemisestä. Koejakson aikana suoritetaan EPA 1 Gynekologinen päivystyspotilas ja EPA 2 Elektiivinen sektio arvioinnit.

NEFROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Koulutukseen kuuluu valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu tai eurooppalainen erikoislääkärikuulustelu. Jompikumpi kuulustelu on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta. Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. Kuulustelu.

EPA-arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään itsearviointia, keskusteluja lähikouluttajan ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa. Osaamisen arviointia toteutetaan potilastapausten pohjalta. Nefrologian erikoisalalla on käytössä kaksi EPA-arviointia, ”Pitkälle edenneen munuaistaudin hoitomuodon valinta” ja ”Dialyysihoidon suunnittelu ja toteutus akuutissa munuaisvauriossa (AKI)”. Kumpikin EPA on käytössä vasta koejakson jälkeisessä erikoistumisvaiheessa.

NEUROKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Valtakunnallinen EXAM-kuulustelun suorittaminen on pakollista. EANS-kuulustelun suorittaminen on suositeltavaa, mutta se ei korvaa valtakunnallista pakollista kuulustelua.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan myös EPA-arvioinnilla:

- EPA1: Neurokirurgisen potilaan tutkiminen ja arviointi

NEUROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen

osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Neurologian alalla EPA-arviointi otetaan vähitellen käyttöön 1.8.2021 alkaen. Osaamisperustaisessa arvioinnissa on alkuvaiheessa käytössä neljä teemaa ja arviointia kehitetään kansallisesti neurologian koulutusyksiköiden ja yliopistojen yhteistyönä.

- Potilaan neurologinen haastattelu ja tutkiminen
- Neurologisen potilaan poliklininen diagnostiikka ja hoito
- Akuutin AVH:n diagnostiikka ja hoito
- Toimiminen neurologian erikoissairaanhoidon päivystäjänä

NUORISOPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Koulutuskortti

Erikoistuvan tulee seurata koulutuspolkunsä etenemistä koulutuskortin avulla ja tuoda aktiivisesti lähikouluttajansa tietoon katveeseen jääneet osaamisalueet.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa nuorisopsykiatriaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Asiantuntijuus nuorisopsykiatrisessa hoitojärjestelmässä
- Erikoislääkärin rooli kliinisessä työryhmässä
- Konsultaatiotaidot
- Työn aiheuttaman psyykkisen kuormituksen hallitseminen
- Nuoren psykoterapiatarpeen ja -soveltuvuuden arvioiminen
- Nuorisopsykiatrisen potilaan ja hänen perheensä arvioiminen
- Nuorisopsykiatrisen potilaan lääkehoito
- Nuorisopsykiatrinen arvio ja hoidon suunnittelu päivystystilanteessa
- Nuorisopsykiatrisesta osastohoitojaksosta vastaaminen
- Potilasasiakirjojen laatiminen ja kirjallinen viestintä
- Psykososiaaliset hoitomuodot nuorisopsykiatriassa
- Nuorisopsykiatrisesta tahdosta riippumattomasta hoidosta vastaaminen

Mini-CEX

Erikoistumisen aikana erikoistuvan vuorovaikutustaitoja vastaanottotilanteissa seurataan Mini-CEX-arvioilla. Erikoistuvan tulee aktiivisesti pyytää lähikouluttajaa arvioimaan erikoistuvan toimintaa vastaanottotilanteissa.

OIKEUSLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Oikeuslääketieteen alalla EPA:t on luokiteltu useaan EPAan (oikeuspatologia, laboratoriotutkimukset, kliininen oikeuslääketiede, kliininen patologia, oikeushammaslääketiede, oikeusantropologia, tieteellinen tutkimustyö, koulutus, laatu, hallinto, asiantuntijalausunto, uhrintunnistus, alkuperäisketjun (chain-of-custody), todistaminen ja sidosryhmätyöskentely). EPA:t muodostavat integroidun kokonaisuuden. EPA:t suoritetaan ajallisesti järjestyksessä ja osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA:n arviointi

suoritetaan näyttökokeena. EPA:n arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan.

OIKEUSPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Oikeuspsykiatrian koulutukseen sisältyy valtakunnallinen, kirjallinen erikoislääkärikuulustelu. Runkovaiheen lopussa suoritetaan suullinen/kirjallinen runkotentti.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa oikeuspsykiatria laadittujen EPA-arviointien perusteella.

EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Oikeuspsykiatrisen potilaan valvonta-aika
- Psykopatia ja sen arviointi

- Kehityksellinen neuropsykiatria
- Neuromodulaatiohoidot
- Älyllinen kehitysvammaisuus
- Persoonallisuushäiriöt
- Psykiatrisen potilaan tutkiminen ja diagnostiikka
- Käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöt
- Oikeuspsykiatrian eettiset erityisongelmat
- Itsetuhoisuuden arviointi ja hoito oikeuspsykiatriassa
- Oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelu
- Seksuaaliset kohdehäiriöt
- Väkivaltariskin arvioiminen
- Mielialahäiriöt
- Elimelliset aivo-oireyhtymät
- Moniammatillinen yhteistyö ja työryhmän johtaminen
- Psykiatrisen lääkehoidon toteuttaminen
- Psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmuodot
- Päihteiden käyttöön liittyvien häiriöiden diagnosointi ja hoitaminen
- Skitsofrenia ja muut psykoosisairaudet
- Potilasasiakirjojen ja lausuntojen laatiminen ja kirjallinen viestintä
- Konsultaatiotaidot
- Mielentilatutkimuksen tekeminen ja syyntakeisuuden arviointi

ORTOPEDIA JA TRAUMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen karttumista ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso.

Kuulustelu

Ortopedian ja traumatologian erikoistumiseen kuuluu valtakunnallinen loppukuulustelu. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Koulutussuunnitelma

Ortopedian ja traumatologian osaamisperustainen koulutussuunnitelma on jaettu kolmeen osaamiskokonaisuuteen (Osat 1-3): kivijalka tiedot ja taidot, lääketieteellinen ja kirurginen osaaminen sekä ortopedinen ja traumatologinen osaaminen. Kukin osa/osio on edelleen jaoteltu alaosioiden (moduulit) siten, että kokonaisuutena koulutussuunnitelma sisältää 18 moduulia. Kukin moduuli määrittää eri opettamisen ja oppimisen osa-alueen (osaamistavoitteet) ja jokainen niistä tulee hallita hyväksyttävällä tasolla ennen valmistumista. Koulutussuunnitelman tavoite on määritellä ortopedian ja traumatologian alaan erikoistuville lääkäreille ne tiedot, taidot ja asenteet, jotka muodostavat perustan laadukkaalle potilashoidolle.

OSA 1 – KIVIJALKA TIEDOT JA TAIDOT

- 1.** Potilaskeskeinen kommunikaatio
- 2.** Tiimityö
- 3.** Ammatilliset arvot
- 4.** Johtajuus
- 5.** Koulutus ja tutkimus

OSA 2 – LÄÄKETIETEELLINEN JA KIRURGINEN OSAAMINEN

6. Ortopediset periaatteet ja perusbiologia
7. Lääketieteellinen osaaminen
8. Kirurginen osaaminen

OSA 3 – ORTOPEDINEN JA TRAUMATOLOGINEN OSAAMINEN

9. Traumatologia
10. Olka- ja kyynärpää
11. Käsi
12. Lonkka
13. Polvi
14. Nilkka ja jalkaterä
15. Selkä
16. Tuumori
17. Lasten ortopedia
18. Systeemiset sairaudet

Jatkuva osaamisen arviointi, kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan tavoitteiden mukaisesti. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään osaamiskirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoriakoulutus).

Osittain jo erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson aikana, mutta varsinkin eriytyvässä vaiheessa koulutettavan osaamisen karttumista arvioidaan säännöllisesti järjestettävillä, erilaisten työtehtävien suorittamisen yhteydessä tapahtuvilla arvioinneilla validoiduin arviointilomakkein sekä vastaavien, potilastapauksiin perustuvien osaamisen arviointimenetelmien avulla. Näiden lisäksi osaamisen karttumista seurataan osaamiskirjan ja siihen perustuvan itsearvioinnin avulla. Kokonaisuuden täydentää

säännölliset kehityskeskustelut tuutorin, lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa.

Koulutettavalla on aktiivinen rooli oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämisessä ja arvioinnissa.

PATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Patologiassa erikoistuvat suorittavat essee kuulustelun lisäksi preparaattikuulustelun. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltyjen kriteerien mukainen, toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltyjen kriteerien mukaan. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkärin kohtaamissa tilanteissa. EPA:t muodostavat integroidun kokonaisuuden. EPA:t suoritetaan ajallisesti järjestyksessä ja osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan

erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA:n arviointi suoritetaan näyttökokeena. Saavutettu erikoislääkäriltä edellytettävä osaamisen taso kirjataan lokikirjaan. Patologian erikoislääkärikoulutuksen edistymistä ja taitojen kehittymistä arvioidaan mm. seuraavien EPA:n avulla:

- jääleikkien käyntiinpano ja vastaaminen
- histologisen näytteen käsittely, tutkiminen ja lausunto (elinkohtainen ryhmittely)
- sytologisen näytteen analysointi ja lausunto
- lääketieteellinen kuolemansyyntutkimus
- molekyylipatologian käyttö diagnostiikassa
- immunohistokemiallisten tutkimusten käyttö diagnostiikassa
- kliinis-patologinen yhteistyö
- biopankkitoiminta patologiassa

PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurannan välineinä käytetään lokikirjaa, itsearviointeja ja palautekeskusteluja. EPA-arviointi otetaan käyttöön vähitellen 1.8.2021 alkaen:

- EPA1: Perinnöllisen syöpäalttiuden ennustavaan (prediktiiviseen) geenitestaukseen liittyvä neuvonta

PLASTIIKKAKIRURGIA

Oppimista seurataan henkilökohtaisella kouluttajan, tuutorin ja erikoistuvan välisellä edistymisen arvioinneilla (6 kk välein), kehityskeskusteluilla, lokikirjalla ja EPA-arvioinnilla. Koulutuksen loppuvaiheessa suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Plastiikkakirurgian valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu sisältää kirjallisen ja suullisen osan. Kuulustelu voidaan korvata hyväksytyllä suorituksella EBOPRAS:n kansainvälisessä tentissä (www.ebopras.org).

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna

erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Suullinen kuulustelu suoritetaan hyväksytyn kirjallisen osion jälkeen kuuden viikon sisällä erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Suullisen osion kuulustelijoita on kaksi, jotka ovat yleensä samat kuulustelijat kuin kirjallisessa osiossa. Suullisen kuulustelun vaatimukset ovat samat kuin kirjallisessa osiossa. Suullisen kuulustelun tarkoitus on testata kuulusteltavan ongelmalähtöistä kykyä hallita kokonaisuuksia, ei yksityiskohtia. Kuulustelussa käytettävä materiaali koostuu kliinisistä potilastapauksista ja valokuvista.

Jos suullinen kuulustelu hylätään, kuulustelusta annetaan palaute, jossa perustellaan hylkäyksen syy. Hylätyn suullisen kuulustelun jälkeen uusimismahdollisuus on tavallisesti seuraavan kirjallisen kuulustelun jälkeinen suullinen kuulustelu. Sama pätee silloin, jos erikoistuva ei pääse osallistumaan heti kirjallisen kuulustelun jälkeen järjestettyyn suulliseen tenttiin tai ei saa sovittua kuulustelijoiden kanssa erillistä ajankohtaa.

EPA-arviointi

Erikoistuvan ammatillisen osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa plastiikkakirurgiaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Plastiikkakirurgian koejakso
- Vuodeosastokierto
- Haavapotilaan hoito
- Ihosyöpäpotilaan hoito
- Pehmytkudostuumoripotilaan hoito
- Palo- ja paleltumavammapotilaan hoito
- Alaraajatraumapotilaan hoito
- Plastiikkakirurgian päivystäjänä toimiminen
- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

- Rintasyöpäpotilaan hoito
- Reduktioplastiapotilaan hoito
- Rintarekonstruktioapotilaan hoito
- Postbariatrisen potilaan hoito
- Esteettiset toimenpiteet
- Oman erikoisalan konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle

PSYKIATRIA

Koejakso

Erikoistuvan on lopullisen hyväksymisen erikoislääkärikoulutukseen edellytyksenä suoritettava hyväksyttävällä tavalla 6 kuukauden mittainen koejakso. Sen aikana hänen on osoitettava koulutuksen vaiheeseen nähden riittävää lääketieteellistä osaamista, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, toiminnan johtamista ja tiedon hallintaa sekä ammatillisuutta.

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Erikoistuvalla lääkäriä laaditaan yksilöllinen koulutussuunnitelma. Hän saa säännöllistä, viikoittaista lähiohjausta, ja hänellä on käytännön koulutusjaksonsa aikana nimetty koulutusvastuulääkäri. Erikoistuvan lääkärin koulutusohjelmaan kuuluvat myös säännölliset palautekeskustelut lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin tai koulutuspaikan vastuuhenkilön kanssa.

Koulutuksen etenemistä seurataan sähköisen lokikirjan avulla, mikä edesauttaa koulutuksen dokumentointia ja laadunvarmistusta. Lisäksi erikoistuva lääkäri arvioi omaa oppimistaan ja on mukana koulutuksen kehittämisessä.

Erikoislääkärikoulutuksen aikana kliinisen osaamisen kehittymistä seurataan vähintään kerran vuodessa strukturoidulla mini-CEX-arvioinnilla, joissa erikoistuvan on saavutettava hyväksyttävä ammatillinen taso.

Kuulustelu

Teoreettista osaamista arvioidaan teoriakoulutuksen osalta ensin psykiatrian aloille yhteisen runkovaiheen jälkeen suoritettavassa monivalintatentissä ja koulutuksen loppuvaiheessa psykiatrian erikoislääkäritentissä.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Psykiatriassa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Yksilöllinen hoitosuunnitelma
- EPA: Tarkkailun toteuttaminen ja tarkkailulausunto
- EPA: Diagnostinen arvio

RADIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Opiskelijoiden osaamisen arvioinnissa käytetään EPA (Entrustable professional activity) –tyyppistä arviointia, jota pilotoidaan aluksi kolmella EPA:lla. EPA-arvioinnissa käytetään CANMEDS-mukaisia luottamuksen tasoja. Lääketieteellinen osaaminen arvioidaan ESR European Training Curriculumin mukaan. EPA-arviointi ei korvaa loppukuulusteluja, vaan tehdään niiden lisänä. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.3 *Etapit ja luottamukseen perustuvat pätevyyydet (Entrustable Professional Activities, EPA)*.

Radiologiassa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Kliinisen radiologian meetingin pitäminen
- EPA: UÄ-ohjatun toimenpiteen tekeminen

- EPA: Rintaklinikan potilaan tutkiminen

REUMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi suositellaan Eulerin Online Introductory Ultrasound -kurssin suorittamista erikoistumisen aikana.

Jatkuva osaamisen arviointi

Erikoistuvan oppimisen kehittymistä seurataan säännöllisesti koulutuksen aikana. Henkilökohtaiset oppimistavoitteet määritellään ja niitä päivitetään säännöllisissä kehityskeskusteluissa. Osaamisen karttumista arvioidaan käyttäen apuna lokikirjaa, itsearviointeja ja palautekeskusteluja lähiohjaajien ja vastuukouluttajan kanssa. Reumatologian keskeisistä työtehtävistä laaditaan EPA:t, jotka otetaan käyttöön vähitellen pilotoinnin jälkeen.

EPA-arviointi

Reumatologiassa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Lonkkanivelen arviointi ja lonkkapunktion suorittaminen

SILMÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Silmätaudeilla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on suoritettava hyväksyttävästi ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Lisäksi suositellaan ja tuetaan osallistumista myös European Board of Ophthalmologyn Euroopan tasoiseen erikoislääkärikuulusteluun, jonka voi suorittaa viimeisenä erikoistumisvuotena. <https://www.ebo-online.org/ebo-exam/exam-information/>

EPA-arviointi

EPA-arvioinnit otetaan vaiheittain käyttöön syksystä 2021 alkaen, ensimmäisenä okuloplastisen kirurgian osalta. Kesään 2022 mennessä käyttöön tulee vaiheittain 10-12

samalla periaatteella muodostettua EPA-arviointia, joita kehitetään niistä kertyvän kokemuksen ja palautteen perusteella.

Silmätaudeilla on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Toiminta plastiapoliklinikassa

SISÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jakuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja tutorin, kouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa. Myös potilastapauksiin perustuvaa osaamisen arviointia pyritään toteuttamaan.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Sisätaudeilla on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Vuodeosastokierto

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

Osaamisen arviointi tehdään valtakunnallisten erikoisalakohtaisten osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Erikoistuvan on koulutuksensa lopussa hyväksyttävästi suoritettava valtakunnallinen kuulustelu.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Vaihtoehtoisesti erikoistuva voi koulutuksen lopussa suorittaa UEMS/ European Board of Oro-Maxillo-Facial Surgery järjestämän OMFS European RQ Assessment-kuulustelun.

EPA-arviointi**OSAAMISALUEET:**

Teema 1. Diagnostiikka
Teema 2. Suun ja leukojen alueen patologia: limakalvojen ja sylkirauhasten sairaudet
Teema 3. Perioperatiivinen hoito
Teema 4. Perehtyminen soveltuvien osien anestesiologiaan ja tehohoitoon
Teema 5. Kipu ja kivunlievitys
Teema 6. Dentoalveolaarinen kirurgia
Teema 7. Suun ja leukojen alueen infektiot
Teema 8. Hyvänlaatuiset kasvaimet ja kystat
Teema 9. Traumatologia
Teema 10. Ortognaattinen kirurgia
Teema 11. Preproteettinen kirurgia ja implantologia
Teema 12. Leukanivelet
Teema 13. Onkologia
Teema 14. Rekonstruktivinen kirurgia

Teema 15. Perehtymisjakso soveltuvien osien halkio- ja kraniofakiaalisiin rakennepoikkeamiin

Teema 16. Perehtyminen soveltuvien osien kasvojen ja kaulan alueen korjaavaan kirurgiaan

Teema 17. Tieteellinen koulutus

Suu- ja leukakirurgiassa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

a) Koejakson EPAt:

EPA: Päivystyspotilaan hoidon kiireellisyyden arviointi

EPA: Suun ja leukojen alueen infektioiden diagnostiikka

b) Eriytyvän vaiheen EPAt:

EPA: Komplisoitunut kasvomurtuma. Potilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu (teema 9)

EPA: Komplisoitunut kasvomurtuma. Leikkaushoito (teema 9)

SYDÄN- JA RINTAELINKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakso suoritetaan koulutukseen soveltuvassa yliopistosairaalassa.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Erikoislääkärikoulutuksen viimeisen vuoden aikana suoritetaan sydän- ja rintaelinkirurgian alan erikoislääkärikuulustelu, jonka suorittamistavan vastuukouluttajat määrittävät. Kuulustelu voi olla joko valtakunnallinen tai eurooppalainen.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Eurooppalaiset kuulusteluvaatimukset ja kuulusteluajat löytyvät verkkosivuilta <https://www.ebcts.org/> tai <http://uems-cardiothoracicsurgery.com/>.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja tutorin, kouluttajan, koulutusvastuulääkärin ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohtaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan lokikirjan avulla. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään portfolioon tai lokikirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoreettinen kurssimuotoinen koulutus). Erikoistuva osallistuu oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin.

EPA-arviointi

Sydän- ja rintaelinkirurgiassa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Vuodeosastokierto

SYÖPÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson kuluessa seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään itsearviointia, kehityskeskusteluja lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen sähköinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Ammatillista kehittymistä seurataan ja arvioidaan itse sekä yhdessä lähikouluttajan kanssa käyttäen valtakunnallisesti määriteltyjä osaamisen ja luottamuksen tasoja ammatillisesti tärkeissä toiminnoissa (EPA).

Syöpätaudeilla on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Systemisen syöpälääkehoidon suunnittelu ja toteutus
- EPA: Säteihoidon tekninen suunnittelu

TERVEYDENHUOLTO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään portfolioa ja siihen perustuvaa itsearviointia, ryhmä- tai henkilökohtaisia kehityskeskusteluja lähikouluttajan ja koulutuspaikan vastuuhenkilön kanssa sekä esihenkilö-, ja johtamistyössä toteutuneiden käytännön tilanteiden hoitamisen arviointeja.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Koulutettavan osaamisen arviointi tapahtuu vähintään vuosittain tapahtuvissa koulutettavan, kouluttajan ja vastuukouluttajan tapaamisissa, joissa käydään läpi koulutettavan laatimaa kirjallista oppimisreflektiota. Reflektointi jäsentyy koulutusohjelman osaamistavoitteiden mukaisesti ja on karttuva. Reflektoinnissa koulutettava arvioi sitä, miten teoriaopinnot ja käytännön koulutus ovat auttaneet saavuttamaan koulutusohjelman osaamisen tavoitteita. Tapaamisessa arvioidaan reflektoinnin pohjalta, mikä on auttanut osaamisen karttumisessa, mitä osaamista vielä tarvitaan, miten osaamista täydennetään.

EPA:t tukevat karttuvaa arviointia. Niiden avulla arvioidaan koulutettavan osaamista terveydenhuollon erikoislääkärin keskeisissä tehtävissä, joita voivat olla

- muistutukseen tai kanteluun vastaaminen
- rakentavan palautteen antaminen
- kehityskeskustelujen käyminen esihenkilön roolissa
- osallistuminen hyvinvointikertomuksen laatimiseen
- terveyspalvelujen tarpeen arviointi tai suunnittelu
- osallistuminen toimintasuunnitelman laatimiseen
- näytönastekatsauksen tekeminen
- hankkeen suunnittelu ja koordinointi (esim. terveyden tai työhyvinvoinnin edistäminen ja toteuttaminen)
- varhaisen puuttumisen keskustelujen käyminen esihenkilön roolissa
- valmistelijana toimiminen (esim. hankintapäätös)

Terveydenhuollossa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Muistutus

TYÖTERVEYSHUOLTO

Koejakso

Työterveyshuollon koejakson vaatimukset on kuvattu OPS 2020- yleisissä sekä niitä täydentävissä erikoisalan koulutusvaatimuksissa. Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistujan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Työterveyshuoltoon erikoistuvan lääkärin tulee mahdollisimman pian ehdollisen opinto-oikeuden saatuaan osallistua yliopiston järjestämään Starttiseminaariin, sisältäen ennakkotehtävän, sekä suorittaa Starttiseminaarista alkava Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -kurssi Työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa. Kurssilla erikoistuva laatii ohjatusti henkilökohtaisen suunnitelman erikoistumiskoulutuksestaan saaden kurssitehtävistä oppimista tukevaa formatiivista palautetta. Kurssi arvioidaan hyväksytty/hylätty periaatteella. Lisäksi koejaksolla aloitetaan työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen lokikirjan täyttäminen.

Lokikirja

Erikoistuva dokumentoi ja reflektoi koulutuksen ajan jatkuvasti oppimistapahtumia ja osaamisensa karttumista Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen lokikirjaan. Siihen kerättävät päiväkirjamaiset merkinnät, käytännön toimintojen vaaditut suoritteet sekä henkilökohtaisen kouluttajalääkärin kanssa toteutuvat ja jaksokohtaiset osaamisen arvioinnit tekevät näkyväksi etenemisen kohti opinto-oppaassa kuvattuja tavoitteita. Oppialan vastuuhenkilö tarkistaa lokikirjan asianmukaisen täyttämisen ennen todistuksen myöntämistä koulutuksesta.

Kuulustelu

Työterveyshuollon erikoislääkäriltä vaadittavia tietoja arvioiva valtakunnallinen kuulustelu on hyväksyttävästi suoritettava ennen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Osaamisen arviointi koulutusjaksoilla

Osaamista arvioidaan suhteessa koulutuksen osaamistavoitteisiin:

- a) työterveyshuollon erikoisalan tehtävien mukaisiin
- b) käytännön toimintojen sekä
- c) yksilöllisiin osaamistavoitteisiin.

Käytännön toimintojen osaamistavoitteet (b) on kuvattu EPA-muodossa. Muotoilut sisältävät toimintojen yksityiskohtaiset kuvaukset, toiminnoissa tarvittavat tiedot, taidot, ajattelutavat ja asenteet, luettelon tarvittavista kompetensseista sekä keinoja toimintojen opiskeluun ja niiden osaamisen arviointiin.

Käytännön toimintojen osaamistavoitteissa etenemisen arviointeja hyödynnetään myös erikoisalan tehtävien mukaisten (a) ja yksilöllisten (c) osaamistavoitteiden arvioinneissa.

Osaamistavoitteissa etenemistä arvioidaan ns. etappien tapaan muotoillulla osaamistasojen asteikolla.

Luettelo arvioitavista käytännön toiminnoista ja tarkemmat ohjeet arvioinneista löytyvät Lokikirjasta ja Työterveyshuollon virtuaaliyliopistosta (tthvyo.fi).

UROLOGIA

Koejakso

Kirurgian koejakso voidaan suorittaa yhtäjaksoisena samassa sairaalassa joko keskus- tai yliopistosairaalassa. Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*.

Kuulustelu

Erikoistuvan teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, jonka voi suorittaa koulutuskokonaisuuden viimeisen 2 vuoden aikana.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohhtaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan lokikirjan avulla. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään portfolioon tai lokikirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoreettinen kurssimuotoinen koulutus). Erikoistuva osallistuu oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin.

EPA-arviointi

Urologiassa on käytössä seuraava(t) EPA(t):

- EPA: Genitaalialueen sairaudet, diagnostiikka ja hoito

VERISUONIKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Erikoistuvan lääkärin teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, jonka voi suorittaa eriytyvän koulutusjakson aikana. Koulutettavan on mahdollista suorittaa myös eurooppalainen (FEBSV) verisuonikirurgian tentti. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan pääsääntöisesti EPA-arvioinnilla:

- EPA 1: Verisuonikirurgiset hätätilanteet-tunnistaminen ja alkuhoito
- EPA 2: Kiireellistä hoitoa vaativa verisuonikirurginen potilas -tutkiminen ja hoitosuunnitelman tekeminen
- EPA 3: Kiireetöntä hoitoa vaativa verisuonikirurginen potilas - tutkiminen ja hoitosuunnitelman tekeminen

- EPA 4: Verisuonikirurgisen potilaan diagnostiikka
- EPA 5: Elektiivisessä verisuonitoimenpiteessä avustaminen
- EPA 6: Verisuonikirurgisen potilaan kajoavan hoidon toteuttaminen
- EPA 7: Verisuonikirurgisen potilaan konservatiivisen hoidon toteuttaminen
- EPA 8: Verisuonikirurgisen potilaan tavallisten komplikaatioiden tunnistaminen ja alkuhoito
- EPA 9: Verisuonikirurgisen vuodeosaston hallinta
- EPA 10: Toimiminen verisuonikirurgian konsulttina
- EPA 11: Tiimin johtaminen ja vastuullisuus
- EPA 12: Tutkimus ja tiede

YLEISKIRURGIA

Oppimista seurataan henkilökohtaisella kouluttajan, tutorin ja erikoistuvan välisillä edistymisen arvioinneilla, kehityskeskusteluilla, lokikirjalla ja EPA-arvioinnilla.

Koulutuksen loppuvaiheessa suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta. Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. Kuulustelu.

EPA-arviointi

Erikoistuvan ammatillisen osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa yleiskirurgiaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Kiireellistä hoitoa vaativan potilaan tunnistaminen ja hoidon aloitus
- Vuodeosastokierto
- Haavapotilaan tutkiminen ja hoito
- Ihotuumoripotilaan tutkiminen ja hoito
- Rintapotilaan tutkiminen ja hoito
- Kilpirauhaspotilaan tutkiminen ja hoito
- Toimenpidepoliklinikalla toimiminen
- Monialameetingissä toimiminen
- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

YLEISLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejaksolla erikoistuva saa henkilökohtaista ja ryhmämuotoista ohjausta hänen erikoistumisvaiheensa mukaisesti. Erikoislääkärikouluttaja havainnoi kahdesti hakijan tavanomaista vastaanottoa ja käy sen jälkeen palautekeskustelun osaamisen karttumisen tukemiseksi. Ensimmäinen havainnointi tehdään noin kuukauden kuluttua koejakson alusta (1 kk ± 2 vk) ja toinen noin viiden kuukauden kuluttua aloituksesta (5 kk ± 2 vk). Lähiesihenkilö laatii yhdessä kouluttajan kanssa koejaksoa koskevan lausunnon ja kokoaa tarvittaessa tätä varten tietoa myös muulta toimipaikan

henkilöstöltä. Lausunnon tarkoitus on saada käsitys hakijan valmiuksista toimia yleislääketieteen erikoistuvana perusterveydenhuollossa.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*